

Tăng cường bảo hộ sở hữu trí tuệ như một động lực trọng yếu thúc đẩy doanh nghiệp tư nhân đổi mới sáng tạo

Luật sư Lê Quang Vinh – **BROSS & PARTNERS**

Hà Nội, 12/07/2025

Bross & Partners IP | Luật sư Lê Quang Vinh

◆ Bross & Partners IP

Thành lập 2008 | Trụ sở: Hà Nội – CN: TP.HCM & Đà Nẵng

✓ **Top 7** đại diện nhãn hiệu – **Top 30** đại diện sáng chế (2021)

✓ **Hạng Nhất** về SHTT: *Legal 500 Asia Pacific*

✓ Được khuyến nghị bởi: *WTR1000, IAM Patent 1000, IP Stars, AsiaLaw, Benchmark Litigation*

🎯 **Vụ việc nổi bật:**

- Vụ kiện bản quyền **3,5 triệu USD** – TAND TP.HCM
- Vụ kiện sáng chế **gần 5 triệu USD** – TAND Hà Nội (nguyên đơn rút đơn)
- Bảo vệ nhãn hiệu **3D sản phẩm kẹo** tại Việt Nam
- Đòi lại thành công **Phở Thìn 13 Lò Đúc** tại Mỹ
- **Tư vấn** cho UBND Đắk Lắk vụ **CDĐL Buôn Ma Thuột** tại Trung Quốc

◆ Luật sư Lê Quang Vinh

26 năm kinh nghiệm | Luật sư sáng lập Bross & Partners IP

✓ **Diễn giả trọng yếu:**

- Trình bày trước nguyên **Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam** và 5 UVTW
- Phản biện Dự thảo sửa đổi Luật SHTT trước Chủ nhiệm Ủy ban **Pháp luật Quốc hội**
- Giảng dạy **hệ thống tòa án toàn quốc** theo QĐ1984/BKHCN

✓ **Thành tích:**

- Tư vấn cho bị hại trong vụ án hình sự đầu tiên truy cứu **pháp nhân** xâm phạm SHTT
- Được vinh danh bởi: *WTR1000, IAM1000, AsiaLaw, Lexology Influencer, Benchmark, the A-List: Vietnam's Top Lawyers.*

Lời mở đầu

Đổi mới sáng tạo - Trụ cột chiến lược

Đổi mới sáng tạo (ĐMST) là trụ cột chiến lược trong phát triển doanh nghiệp tư nhân và nền kinh tế số. Tuy nhiên, khối doanh nghiệp tư nhân – đặc biệt là các doanh nghiệp nhỏ và vừa (DNNVV) – đang gặp trở ngại lớn trong việc bảo vệ và khai thác sáng tạo.

Bảo hộ SHTT - Cầu nối sáng tạo

Bảo hộ sở hữu trí tuệ (SHTT), nếu được vận hành hiệu quả, sẽ trở thành "cầu nối" giữa sáng tạo và thị trường.

Mục tiêu đề tài

Đề tài này nhằm phân tích những bất cập trong thực tiễn bảo hộ SHTT đối với doanh nghiệp tư nhân, nhận diện điểm nghẽn thể chế và đề xuất giải pháp cải cách từ góc độ pháp lý, chính sách và thực thi.

Phần I - Thực trạng: Mâu thuẫn giữa khát vọng đổi mới và sự thờ ơ với SHTT

Sáng tạo tăng mạnh, công cụ bảo hộ không theo kịp

- Doanh nghiệp tư nhân Việt Nam đang tăng tốc đổi mới trong thiết kế sản phẩm, phần mềm, nông nghiệp công nghệ cao, thương hiệu
- Phần lớn sáng tạo không được bảo hộ kịp thời dưới dạng quyền SHTT
- Doanh nghiệp ngại nộp đơn vì thủ tục rườm rà, chi phí cao, sợ lộ bí mật kỹ thuật
- Hệ quả: sáng tạo không được định danh pháp lý, không thể bảo vệ trước hành vi sao chép

Thực trạng: Rào cản pháp lý và thực thi

1

Công cụ pháp lý chưa tương thích

- Chi phí nộp đơn, duy trì hiệu lực, tư vấn và giải quyết tranh chấp cao
- Quy trình phản đối, xét nghiệm, khiếu nại kéo dài, khó dự đoán
- Thiếu cơ chế định giá tài sản SHTT, ghi nhận trên hệ thống tài chính
- Doanh nghiệp có xu hướng "đăng ký cho có" hoặc chỉ bảo hộ thương hiệu

2

Thiếu cơ chế bảo vệ hiệu quả

- Hành vi vi phạm ngày càng tinh vi (nhái bao bì, lấy cắp nội dung số)
- Biện pháp dừng vi phạm khẩn cấp hầu như không thi hành được
- Phối hợp giữa xử lý hành chính, dân sự, hình sự còn rời rạc
- Tâm lý "bảo hộ trên giấy, vô hiệu ngoài đời" phổ biến

Phần II -Hệ quả: Không bảo hộ → Không đổi mới

Sáng tạo không thể thương mại hóa

Không có quyền SHTT, sáng tạo không thể được cấp phép, chuyển nhượng, đầu tư, định giá, hoặc thể chấp. Tài sản trí tuệ không thể chuyển hóa thành tài sản pháp lý.

Mất động lực đầu tư vào sáng tạo

Khi quyền không được bảo vệ hiệu quả, doanh nghiệp không còn động lực đầu tư cho R&D. Nhiều doanh nghiệp chọn tiếp thị - bán hàng ngắn hạn thay vì phát triển sản phẩm cốt lõi.

Chính sách đổi mới sáng tạo bị hạn chế hiệu lực

Khi hệ thống bảo hộ SHTT không đủ mạnh, các chính sách khuyến khích ĐMST không thể phát huy tối đa. Sáng tạo không thể đi hết hành trình từ "ý tưởng → xác lập quyền → bảo vệ → thương mại hóa".

Vòng luẩn quẩn: không bảo hộ → không đầu tư → không đổi mới → không phát triển.

Phần III - Giải pháp: Thay đổi nhận thức và hoàn thiện thể chế

Thay đổi nhận thức: từ chi phí pháp lý thành tài sản chiến lược

- Xây dựng bộ tài liệu, khóa học online về SHTT dành riêng cho DNNVV
- Tích hợp SHTT vào chương trình khởi nghiệp - quản trị - chuyển đổi số
- Đưa SHTT vào tiêu chí đánh giá hiệu quả đổi mới và gọi vốn đầu tư

“Phi hình thức hóa” cách tiếp cận SHTT giúp doanh nghiệp coi đó là tài sản có thật, không chỉ là giấy chứng nhận.

Hoàn thiện thể chế và pháp luật liên ngành

- Điều phối giữa các bộ: KH&CN - VHTTDL - Nông nghiệp & Môi trường
- Sửa Luật SHTT: Khôi phục Điều 5, sửa Điều 213 (rõ vai trò “cầu nối” giữa Điều 129 và Điều 225–226 BLHS), thêm nguyên tắc tôn trọng quyền xác lập trước
- Bổ sung quy định về quyền "making available", AI-generated content, Technological Protection Measures (TPM) tức là các biện pháp công nghệ bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ (chẳng hạn như digital rights management)
- Xây dựng chương riêng về thương mại hóa quyền SHTT
- Rà soát các luật liên quan: BLDS, BLTTDS, BLHS, Luật Giao dịch điện tử...

→ Bảo đảm SHTT được nhìn nhận là “xương sống pháp lý” trong nền kinh tế số.

Giải pháp: Cơ chế liên kết và khai thác quyền SHTT

3

Thiết lập cơ chế liên kết sáng chế - cấp phép thuốc

- Ngăn chặn việc cấp phép thuốc generic khi bằng sáng chế còn hiệu lực
- Yêu cầu xác nhận không vi phạm khi nộp hồ sơ đăng ký lưu hành
- Tăng tính minh bạch, bảo vệ nhà sáng chế và hỗ trợ nhà sản xuất thuốc hợp pháp

Khai thác quyền SHTT như tài sản kinh tế

- Xây dựng sàn giao dịch quyền SHTT
- Định giá - ghi nhận - thế chấp quyền SHTT theo quy chuẩn thống nhất
- Tận dụng kho sáng chế hết hiệu lực - tạo thư viện "sáng chế mở" phục vụ DNNVV

Kết luận

Sở hữu trí tuệ không còn là công cụ pháp lý chỉ dùng trong tranh chấp, mà cần được nâng cấp thành nền tảng hỗ trợ đổi mới sáng tạo, gọi vốn, tăng trưởng xanh và phát triển bền vững.

3

Xác lập nhanh

Cải cách thủ tục đăng ký, rút ngắn thời gian xét duyệt, giảm chi phí cho DNNVV

1

2

Bảo hộ hiệu quả

Tăng cường cơ chế thực thi, xử lý vi phạm kịp thời, bảo vệ quyền lợi chủ sở hữu

3

Thương mại hóa thông minh

Xây dựng hệ sinh thái khai thác tài sản trí tuệ, tạo giá trị kinh tế từ sáng tạo

Một khi ba yếu tố trên được đảm bảo, khối doanh nghiệp tư nhân sẽ có đủ điều kiện để trở thành lực đẩy chiến lược của nền kinh tế.

GET MORE INFORMATION

PHONE

0903 287 057

WEBSITE

vinh@bross.vn; www.bross.vn

ADDRESS

21st Floor, Charm Vit Tower
117 Tran Duy Hung Str., Yen Hoa,
Hanoi, Vietnam.

THANK
YOU